

॥ १०१ ॥ वक्रेति गंडेतिनुमासहितस्यानुकरणं मामां अनलसंभवेत्वमस्याष्टषाडभिर्णास्त्वयनयप्रतिगृह्यतामृषीणां धार्थस्वजटाग्रौ दुल्यातनोस्याउत्पादितत्वादितिज्ञेयं ॥ २ ॥ ॥ पशून् रज्जीवान् रज्जाभिरंजयामि

यातुधान्युवाच नामनैरुक्तमेतत्तेदुःखव्याभाषिताक्षरं ॥ नैतद्धारयितुं शक्यं गच्छावतरपद्मिनी ॥ १०१ ॥ गंडोवाच वक्रैकदेशे गंडेति यातुमेतं प्रचक्षते ॥ तेनोन्नतेन गंडेति विद्विमानलसंभवे ॥ २ ॥ यातुधान्युवाच नामनैरुक्तमेतत्तेदुःखव्याभाषिताक्षरं ॥ नैतद्धारयितुं शक्यं गच्छावतरपद्मिनी ॥ ३ ॥ पशुसखउवाच पशून् रज्जाभिहृत्वा हंपशूनां च सदा सखा ॥ गौणं पशुसखेत्येवं विद्विमामग्निसंभवे ॥ ४ ॥ यातुधान्युवाच नामनैरुक्तमेतत्तेदुःखव्याभाषिताक्षरं ॥ नैतद्धारयितुं शक्यं गच्छावतरपद्मिनी ॥ ५ ॥ शुनः सखउवाच एभिरुक्तं यथानामनाहं वक्तुमिहोत्सह ॥ शुनः सखसखायं मां यातुधान्युपधारय ॥ ६ ॥ यातुधान्युवाच नामनैरुक्तमेतत्तेवाक्यं संदिग्धयागिरा ॥ तस्मात्पुनरिदानीं त्वं ब्रूहि यन्नाम ते द्विज ॥ ७ ॥ शुनः सखउवाच स्रुद्धुक्तं मयानामनगृहीतं त्वया यद्विद्वि ॥ तस्मात्त्रिदं डाभिहता गच्छ भस्मेति माचिरं ॥ ८ ॥ सा ब्रह्मदंडकल्पेन तेन मूर्ध्नि हता तदा ॥ कृत्यापपातमेदिन्यां भस्मसाच जगामह ॥ ९ ॥ शुनः सखा च हत्वा तां यातुधानीं महाबलां ॥ भुवि त्रिदं डं विष्टभ्यशद्वले समुपाविशत् ॥ १० ॥ ततस्ते मुनयः सर्वे पुष्कराणि विसानि च ॥ यथाकाममुपादाय समुत्तस्थुर्मुदं निवृत्ताः ॥ ११ ॥ श्रमेण महता कृत्वा ते विसानि कलापशः ॥ तीरे निक्षिप्य पद्मिन्यास्तर्पणं च क्रुरंभसा ॥ १२ ॥ अथोत्थाय जलात्तस्मात्सर्वे तस्मिन् पागमन् ॥ नापश्यंश्चापि ते तानि विसानि पुरुषर्षभाः ॥ १३ ॥ ऋषय ऊचुः केन क्षुधापरीतानां मस्माकं पापकर्मणां ॥ नृशंसेनापनीतानि विसान्याहारकांक्षिणां ॥ १४ ॥ तेशं कमनानास्त्वन्योन्यं प्रच्छुर्द्विजसत्तमाः ॥ त ऊचुः समयं सर्वे कुर्मइत्यरिकर्शने ॥ १५ ॥ त उक्त्वा बाढमित्येवं सर्व एव तदा समं ॥ क्षुधाताः सुपरिश्रान्ताः शपथायोपचक्रमुः ॥ १६ ॥ अत्रिरुवाच सर्गांस्तु पादेन सूर्यं च प्रतिमहेतु ॥ अनध्यायेष्वधीयीत विसस्तै न्यं करोति यः ॥ १७ ॥ वसिष्ठ उवाच अनध्याये पठेच्छां के शुनः सपरिकर्षतु ॥ परिव्राट्कामवत्तस्तु विसस्तै न्यं करोति यः ॥ १८ ॥ शरणागतं हंतुं सर्वे स्वसुतां चोपजीवतु ॥ अर्थान्कां क्षतुकीनाशाद्विसस्तै न्यं करोति यः ॥ १९ ॥ कश्यप उवाच सर्वत्र सर्वं लपतु न्यासलोपं करोतु च ॥ कूटसाक्षित्वमभ्येतु विसस्तै न्यं करोति यः ॥ २० ॥

मांमनानेत्यर्थः ॥ ४ ॥ ५ ॥ श्वाघर्मः तत्सखा यो मुनयः तेषां सखा शुनः सखसखः तं ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ भस्मभस्मतां ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ कलापशः संघशः ॥ १२ ॥ १३ ॥ समयं शपथं अत्र शपथव्याजेन निषिद्धान्युच्यंते ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ शुनः सारमेयान्परिकर्षतु कीदार्थं मृगयार्थं वा ॥ १८ ॥ स्वसुतां शुल्कग्रहणेन कीनाशात्कर्षकात् ॥ १९ ॥ २० ॥